

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Journal of Sakarya University
Faculty of Theology

ISSN: 2146-9806
e-ISSN: 1304-6535

Cilt/Volume: 24 | Sayı/Issue: 46 | Yıl/Year: 2022 (Aralık/December)

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,
uluslararası hakemli bir dergidir.

Yılda iki sayı olarak yayımlanır. Yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Bu kitabın yayın hakları

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

5846 ve 2936 sayılı fikir ve sanat eserleri yasası hükümleri gereğince

"Bu kitap hiçbir yöntemle çoğaltılamaz. Resim, şekil, şema, grafik ve
herhangi bir bölümü dekanlığın izni olmadan kopya edilemez."

Her hakkı Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ	JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY
Cilt: 24 Sayı: 46 Yıl: 2022 (Aralık)	Volume: 24 Issue: 46 Year: 2022 (December)
ISSN: 2146-9806 e-ISSN: 1304-6535	
<p>Sahibi/Owner on behalf of Theology Faculty Prof. Dr. Ahmet BOSTANCI Editör/Editor in chief Doç. Dr. Emrah KAYA Sayı Editörleri/Issue Editors Arş. Gör. Furkan Ramazan ÖGE Arş. Gör. Enes TARHAN Editör Yardımcısı/Editorial Assistants Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman HENDEK Dr. Öğr. Üyesi Aysegül METE Dil Editörü/Language Editor Arş. Gör. Dr. Esra AKAY DAÇ Yazı Takip/Secretary Arş. Gör. Ayşe KAYA İç Tasarım/Design Arş. Gör. Betül ELMACI ÇETİN Arş. Gör. Furkan Ramazan ÖGE Web Sayfası Sorumlusu Arş. Gör. Enes TARHAN</p> <p>Baskı Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date Sakarya, 2022 Baskı/Printing Sakarya Gelişim Ofset Taramım Matbaa Yayın Reklam Tic. ve San. Ltd. Şti. A. Menderes Cad. No: 22/A Yenicami, Adapazarı Tel: +90 (264) 273 52 53 – Faks: +90 (264) 281 73 00 Yazışma Adresi/Corresponding Adress Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Esentepe Kampüsü 54050 Serdivan/Sakarya Tel: +90 (264) 295 67 30 – Faks: +90 (264) 295 67 36 web sayfası / web page https://dergipark.org.tr/tr/pub/sakaifd e- posta / e-mail: sauifd@sakarya.edu.tr</p>	<p>Yayın Kurulu / Editorial Board Prof. Dr. Bilal GÖKKIR (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Erdiç AHATLI (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Kemal BATAK (Sakarya Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi İhsan KAHVECİ (İbn Haldun Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Merve ÖZAYKAL (İstanbul Üniversitesi)</p> <p>Danışma Kurulu / Advisory Board Prof. Dr. Abdullah AYDINLI (Emekli) Prof. Dr. Ahmet YAMAN (Konya Necmettin Erbakan Üni.) Prof. Dr. Ali DURUSOY (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Alim YILDIZ (Cumhuriyet Üniversitesi) Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ (Uludağ Üniversitesi) Prof. Dr. Bülent UÇAR (Osnabrück University) Prof. Dr. Dilaver GÜRER (Konya Necmettin Erbakan Üni.) Prof. Dr. Fuat AYDIN (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. George TAYLOR (Pittsburgh School) Prof. Dr. Hacı Mehmet GÜNAY (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. İlhan KUTLUER (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet ATALAN (Kastamonu Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet ÜMİT (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Muammer İSKENDEROĞLU (Bolu A.İ.B. Üni.) Prof. Dr. Muhammed AYDIN (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER (Medeniyet Üniversitesi) Prof. Dr. Mürteza BEDİR (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Naser NİKOUBAKHT (Tarbiat Modarrés Uni.) Prof. Dr. Oliver LEAMAN (University of Kentucky) Prof. Dr. Osman AYDINLI (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Ömer ÇELİK (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Rahim ACAR (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Ramazan MUSLU (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Zekeriya GÜLER (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Doç. Dr. Abd-alraheem al-SHAREEF (Zarqa University) Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ (Kocaeli Üniversitesi) Doç. Dr. Mahmut SALİHOĞLU (İstanbul Üniversitesi)</p>
Dergimizin <i>yayın ve yazım ilkeleri</i> 661-669 sayfaları arasında yer almaktadır.	

Açık Erişim Politikası / Open Access Policy

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Creative Commons Atınlı-Gayriticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi bilimsel araştırmaları halka ücretsiz sunmanın bilginin küresel paylaşımını artıracığı ilkesini benimseyerek, içeriğine anında açık erişim sağlamaktadır. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Budapeşte Açık Erişim Deklarasyonunu imzalamıştır.

Journal of Sakarya University Faculty of Theology is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International License. Journal of Sakarya University Faculty of Theology provides immediate open access to its content on the principle that making research free available to the public supports a greater global exchange of knowledge. Journal of Sakarya University Faculty of Theology has added its name to the Budapest Open Access Initiative.

Dizinleme Bilgileri / Abstracting and Indexing Services

- 1- ESCI- Emerging Sources Citation Index (2017)
- 2- DOAJ- Directory of Open Access Journals (2017)
- 3- DRJI- Directory of Research Journals Indexing (2017)
- 4- ULAKBİM- TR Dizin (2012)
- 5- İSAM- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (2011)
- 6- EBSCOHOST (2010)
- 7- Academic Resource Index- ResearchBib (2017)
- 8- PhilPapers (2017)
- 9- CEEOL- Central and Eastern European Online Library (2017)
- 10- ESJI- Eurasian Scientific Journal Index (2017)
- 11- ROOTINDEXING- Journal Abstracting and Indexing Service (2017)
- 12- CiteFactor- Academic Scientific Journals (2017)
- 13- OAJI- Open Academic Journals Index (2017)
- 14- Scientific World Index (2017)
- 15- SOBİAD- Sosyal Bilimler Atıf Dizini (2017)
- 16- IZOR- International Institute of Organized Research (2017)
- 17- Scilit- Scientific Literature (2017)
- 18- Türk Eğitim İndeksi (2017)
- 19- Acarindex- Akademik Araştırmalar İndeksi (2017)
- 20- ROAD- Directory of Open Access Scholarly Resources (2017)
- 21- Science Library Index (2017)
- 22- OpenAIRE (2017)
- 23- ERIHPLUS- European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (2017)
- 24- Scientific Indexing Services (2017)
- 25- İdealonline (2017)
- 26- WORLDCAT (2017)
- 27- SAIF- Scholar Article Impact Factor (2017)
- 28- Index Copernicus International (2018)
- 29- MIAR - Information Matrix for the Analysis of Journals (2018)
- 30- MLA - Modern Language Association (2018)
- 31- ATLA Religion Database (2019)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Makaleler / Articles

**A Prayer Phrase on the Doublures Cover of the Principalities
Period Turkish-Islamic Bindings: al-‘İzz al-dâ‘im wa‘l-ıqbāl / The
Beylikler Devri Türk-İslam Ciltlerinin Kapak İçlerinde Bir Dua İbaresini: el-İzzü‘d-
dâim ve‘l-ıkbâl**

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Şeyma Boydak

291-317

**Osmanlı Mimarisinde Etkin Bir Kadın Bâni: Kethüdâ Canfedâ
Hatun’un İmar Faaliyetleri / An Effective Woman in Ottoman
Architecture: Kethudâ Canfedâ Hatun’s Construction Activities**

Doç. Dr. Erkan Atak - Arş. Gör. Erdal Okumuş

319-360

**Ali Dede el-Bosnevî’ye Ait Terceme-i Kaşîde-i Rûhiyye-i İbn
Sînâ’nın İncelenmesi / Examination of Tarjama-i Qaşîda-i Rûhiyya-i Ibn Sînâ
Belonging to Ali Dede al-Bosnavî**

Dr. Öğr. Üyesi Mesut Köksoy

361-394

**Aklın Sınırı Hakkında İki Çelişik Söylem ve Çözümü -Fahreddin
er-Râzî Özelinde Bir İnceleme- / Two Contradictory Discourses About the
Limit of Reason and Its Solution -An Analysis Specific to Fakhr al-Dîn al-Râzî-**

Arş. Gör. Zübeyir Çetin

395-420

**John Wansbrough’un Kur’ân Tefsirlerinin Tasnifine Yönelik
Yaklaşımının Köken İddiaları Bağlamında İncelenmesi / Maṣṣawī
Examination of John Wansbrough’s Approach to the Classification of Qur’anic
Commentary in the Context of Claims of Origin**

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Uzun

421-449

**4./10. Yüzyıl Usul-i Fıkıh Edebiyatında Haber-i Vâhid Tartışmaları:
Cessâs’ın Ebû Ali el-Cübbâi Eleştirisi / Debates Around Khabar al-
Wâhid in the 4th/10th Century in Islamic Legal Theory Literature: al-Jassas’s
Criticism of al-Jubbâi**

Okan Kadir Yılmaz

451-484

**er-Risâle’de Şâfiî’ye Göre Kur’ân’ın Arabîliği / The Arabic Character of
the Qurân According to Shafi’i in al-Risâla**
Öğr. Gör. Hülya Afacan - Prof. Dr. Osman Güman
485-503

**Teşbih Beyân İlminin Neresindedir: Klasik Yaklaşım Üzerine Bir
İnceleme / Where Does Tashbeeh Fit into Bayaan Science: A Review of the
Classical Approach**
Doç. Dr. Nazife Nihal İnce
505-525

**Arap Edebiyatında Hayalî Tasvir Üslubu ve Kur’ân Kıssalarındaki
İzdüşümü / Imaginary Description Style in Arabic Literature and its
Projection in The Quran**
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Zahid Çokyürür
527-552

**Erken Çocukluk Dönemi Din Eğitiminde Uyaran Zenginliğinin
Nörobilimsel Temelleri / The Neorusecientific Basis of the Richness of
Stimuli in Early Childhood Religious Education**
Öğr. Gör. Dr. Saadet İder
553-580

**Hindu Bayramı Divali'nin Tarihi Gelişimi ve Farklı Dinlerdeki
Yansımaları / Historical Development of Hindu Festival Diwali and
Its Reflections in Different Religions**
Arş. Gör. Mehmet Safa Cevahir - Doç. Dr. Ahmet Türkan
581-605

**Beliren Yetişkinlerde Din Anlayışı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik
ve Güvenirlilik Çalışması / Development of Religious Perception Scale in
Emerging Adults: A Study of Validity and Reliability**
**Doç. Dr. Abdullah İnce – Dr. Öğr. Üyesi İhsan Kutlu –
Arş. Gör. Muhammed Furkan Koçak**
607-633

Kitap Değerlendirmeleri / Book Reviews

Alfred Jules Ayer. Dil, Doğruluk ve Mantık. çev. Vehbi Hacıkadiroğlu
Dr. Öğr. Üyesi Abdulmuttalib Baycar
635-641

Necdet Subaşı. *Sosyoloji Günlükleri, Din, Diyanet ve Yeni Toplumsallıklar.*

Dr. Öğr. Üyesi Ercan Çelik

643-647

Muhammed Muhammed Eb Ms.
eş-Şi'r'l-Chl: Dirse f menzi'i'ş-şu'ar.

Arş. Gör. İsmail Araz

649-656

İndeks / Index

45-46. Sayılar

657-659

Yayın ve Yazım İlkeleri / Guidelines for Publication

661-669

Editör'den

*Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'*nin 46. sayısını zengin içeriğiyle yine tam zamanında siz kıymetli okurlarımıza ulaştırıyoruz.

Bu sayımızda üç tanesi kitap değerlendirmesi, on iki tanesi de araştırma makalesi olmak üzere on beş akademik çalışmayı sizlerin istifadesine sunuyoruz. Böylece İslam sanatları, tefsir, fıkıh, felsefe, dinler tarihi, belagat ve din sosyolojisi alanlarından araştırma makaleleri ile dikkat çekici birçok çalışmaya bu sayıda da yer verdik.

Bu vesileyle dergimize yoğun tevaccüh gösteren araştırmacılara, kıymetli görüşlerini paylaşarak makalelerin ilmî düzeyine katkı sunan hakemlere, özveriyle tüm süreçte destek olan dergi ekibine ve fakültemizin akademik/idari mensuplarına çok teşekkür ederiz.

Bu sayıda, editör olarak benim ve dergi yayın ekibimizin bazı üyelerinin öngörülemeyen türlü sıkıntılarla karşılaşmış olmamıza rağmen tüm ekibin büyük bir gayret, titizlik ve özveriyle yayın sürecini takip ederek herhangi bir gecikmeye mahal vermemeleri sebebiyle öncelikle dergi ekibimize çok teşekkür ederim. Böylece akademik dergiciliğin başarısının "ekip olabilmek" ile doğrudan ilişkili olduğunu bir kez daha müşahade etmiş bulunmaktayız. Bu vesileyle üniversitemizin atama-yükseltme ölçütlerini güncellemeye çalıştığı bugünlerde yayıncılık faaliyetinde sadece baş editöre puan verilmesinin hatalı bir uygulama olduğunu, dergide çalışan herkesin önemli bir yükü üstlendiğini ve bu nedenle tüm ekibin her sayıda belli puanlar alabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasının önemini yazılı/sözlü olarak ilgililere bildirmiş bulunmaktayız.

Son olarak, fakülte dergimizin gelişmesi için her zaman olduğu gibi elinden gelen desteğini esirgemeyen ve yayın kuruluna rahat bir çalışma ortamı sunan dekanımız Prof. Dr. Ahmet BOSTANCI hocamıza da dergi ekibi olarak teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Emrah KAYA
Editör